

Forslag til behandling i DSU's Hovedbestyrelse

Forslagsstillere:	David Schrøder (DSU Amager) og William Nielsen (DSU Frederikssund-Egedal)
Forslagets temaer:	Billigere offentlig transport til unge, gennemsigtighed på prisstigninger
Forslagets titel:	Fuld fart på billig offentlig transport til unge
Dato for mødet, hvor forslaget skal behandles:	15.-17. november 2024
Hvem forpligtes af forslagets handlingspunkter?	William Nielsen og David Schrøder

Motivation for at stille forslaget:

I takt med regulære stigninger af prisen for offentlig transport generelt set, ser vi at Danmarks unge i storbyerne såvel som i landdistrikterne står i kamp for deres bevægelighed, når priserne på offentlig transport stiger og stiger år efter år.

I 2024 steg gennemsnitsprisen for offentlig transport med 10,3%, det mener vi i DSU går i den helt forkerte retning. I DSU mener vi at transport skal være en velfærdsgode med god service til overkommelige priser og at transport skal spille en understøttende rolle i kampen for bedre uddannelser, bedre adgang til arbejdsmarkedet og bedre adgang til unges sociale liv. Med dette forslag søger vi muligheder for en reduktion i billetpriser og en udvidelse af gennemsigtigheden i prisstigninger på billetter i den offentlige transportsektor. I DSU mener vi at den offentlige transport skal være et bedre og billigere alternativ end privatbilismen i så vidt muligt omfang.

Konkrete handlingspunkter:

Forslaget forpligter de ovennævnte personer til at:

- Opsøge muligheden i et eventuelt møde med Transportministeren, som den relevante minister for området.
- Bringe forslagets handlingspunkter til Folketingets Transportudvalg
- Bringe udspillet til Regions -og Kommune råd.
- Præsentere udspillet til medlemmer af den socialdemokratiske folketingsgruppe og medlemmer fra de socialdemokratiske grupper i Regionsrådene.
- Skrive et debatindlæg med mulighed for samarbejde med DGS, EEO eller/og Modstrøm.

Fuld fart på billig offentlig transport til unge

Som led i dette udspil præsenterer DSU et ønske om ændring i administrative forhold om ændringer i billetpriser, en statssubsidieret transport målrettet unge i den kollektive trafik, der skal sørge for billigere og grønnere transport for unge, og bringe gennemsigtighed til de regelmæssige prisstigninger i forhold til køb af billetter.

Billigere offentlig transport til unge

En offentlig transport der forbinder Danmarks unge billigt

Trafikstyrelsen er det organ som under Transportministeriet fastlægger hvad prisen for rejser skal være i den offentlige transportsektor. Den 21. Januar 2024 regulerede Trafikstyrelsen prisen med et gennemsnit på 10,3% landsdækkende, den 15. I januar 2023 blev priserne opjusteret landsdækkende med 4,9%. Det viser at prisstigninger er noget regelmæssigt, der sker med stigende effekt. I DSU mener vi, at en økonomisk overskuelig og tilgængelig kollektiv trafik er altafgørende for et mere sammenhængende Danmark. Unge skal have lyst og mulighed for at kunne rejse til en overkommelig pris, når de skal til deres uddannelsessted, arbejdsplads eller vennegruppe. Den offentlige transport spiller derfor en essentiel rolle som velfærdsgode, som desværre nærmer sig priser, der ikke er overens med serviceniveauet eller det unge ønsker at betale. Vi mener ikke at den offentlige transport skal være en finansiel byrde blandt unge, der søger en ungdomsuddannelse, herunder erhvervsuddannelser.

For DSU er det en bekymrende tendens, når den offentlige transport stiger i pris for forbrugernes side. Som det fremgår af en undersøgelse udført af Danske Bank, så ville billetprisen for en togtur mellem København og Odense koste 244 kr i 2010, pr den 1. Nov 2024 er prisen for samme billet nu 374. Som konsekvens er det nu 42.21% dyrere at rejse mellem to af Danmarks største byer. Et andet eksempel på prisstigninger i hverdagens offentlige transport, kan findes i zonebillettens pris. I 2028 kostede det 15 kr. at rejse mellem 2 zoner, per 1. Nov 2024 findes lignende zone billet til 20,50 kr. Alle disse prisstigninger kan være en medvirkende faktorer til det stigende forbrug af indenrigsflyvning, som finder sted i Danmark., at mange i stedet vælger transportmidler som f.eks bil eller fly, simpelthen fordi det rent økonomisk ikke længere kan svare sig. Men prisstigningerne rammer i høj grad os unge allermest, da det er vores aldersgruppe, der tjener allermindst i vores samfund, men samtidig skal betale næsten det samme for offentlig transport som det, vores forældre gør.

DSB anslår at kategorien Ung "16-25 år" er 25% billigere end en voksenbillet, hvor en Voksenbillet fra København til Odense koster 349 kr., mens den som Ung-billet koster 261 kr. Det synes vi er alt for dyrt og det er på ingen måde rimeligt! Hvis vi derimod kigger på kategorien Børn "12-15 år" fra København til Odense koster det 174 kr., mens det for voksne koster 349 kr. Det vil sige, at Børnebilleten er ca. 50% billigere end Voksenbilleten. Det synes vi er et meget godt prisniveau, som burde tilgodese alle unge under 25 år i stedet for, at det kun tilgodeser børn i alderen 12-15 år, hvilket det kun gør lige nu.

Billigere hverdags transport for Unge

Vi mener ikke at det kan være retfærdigt at unge på videregående uddannelser og unge i aldersgruppen 16-19 år skal betale ca. 650 kr. månedligt for deres Ungdomskort, mens elever på ungdomsuddannelser betaler ca. 420 kr. Vi tror på, at det udelukkende skaber flere udfordringer for dem, der ikke går på eller som har færdiggjort en ungdomsuddannelse, fordi det rent økonomisk ikke kan svare sig, hvis man skal betale så meget for ens Ungdomskort. Derfor mener vi også, at Ungdomskort helt generelt er blevet alt for dyrt for unge, lige meget om man er ung på en ungdomsuddannelse eller er ung i aldersgruppen 16-19 år. Vi ønsker

derfor, at reducere prisen på Ungdomskort, samtidig med, at vi vil indføre den samme pris for alle unge, der benytter et Ungdomskort.

For at indføre disse ændringer foreslår DSU følgende:

- Nedlægge kategorien Børn “12-15 år.”
- Nedlægge kategorien Ung “16-25 år.”
- Oprette kategorien Ung “12-25 år.”, men bibeholde prisniveauet for Børn “12-15 år.”, der er ca. 50% billigere end Voksenbilletterne.
- Ændre i prisen på 30-dages Ungdomskort til 300 kr. per måned. (10 kr. pr. dag) for unge på ungdomsuddannelser (inkl. Erhvervsuddannelser), videregående uddannelser og for alle unge i alderen 16-19 år.

Gennemsigtighed på prisstigninger

Vi ønsker samtidig at forpligte trafikskaberne gennem Trafikstyrelsen i den kollektive transportsektor på, at de skal give deres forbrugere indsigt i, hvornår der kan forekomme prisstigninger i sammenhæng med billetter, det mener vi er essentielt i forhold til at skabe mere gennemsigtighed og retfærdighed i henhold til køb en billet i den offentlige transport.

Med dette forslag mener vi at trafikskaber skal være forpligtet til at offentliggøre generelle oversigter over hvornår en togbillet går fra at stige i pris, jo tættere man kommer på dagen for ens afgang, så man som forbruger undgår, at ens billet koster 120 kr. den ene dag og 160 kr. dagen efter. og dermed skal man betale 25% mere for samme billet, fordi man ingen steder kunne se, at ens billet blev 25% dyre blot fordi man ventede en dag med at købe sin billet. Med dette forslag kan vi altså sikre, at forbrugere kan opnå den gennemsigtighed, som vi mener, man har krav på som forbruger i den offentlige transport. Derfor foreslår DSU følgende:

- Et lovmæssigt krav til trafikskaberne om offentlige oversigter på hvornår forbrugers rejser bliver dyrere procentmæssigt f.eks. 10% dyrere 14 dage før, 25% dyrere 7 dage før og 40% dyrere på rejsedagen.

Kilder:

<https://www.dsb.dk/kundeservice/sporgsmal-og-svar/hvornar-skal-born-betale-og-hvornar-er-de-gratis/>

<https://www.tv2kosmopol.dk/koebenhavn/prisen-paa-offentlig-transport-stiger-frygter-saerligt-en-gruppe-koebenhavner-bli-ramt>

<https://www.dr.dk/nyheder/politik/en-togbillet-over-storebaelt-er-steget-mere-end-meget-andet>

<https://ungdomskort.dk/priser-og-satser/ungdomskort-priser>